

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา
Transformational Leadership and Public Participation Affecting Local
Development of Local Government Organizations in Pak Thong Chai
District, Nakhon Ratchasima Province

สายชล เรืองสูงเนิน* สรรเสริญ อินทรรัตน์** ธนิศร ยืนยง***

Saichon Roengsungnoen* Sansern Intharat** Tanisorn Yeunyong***

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี*

Faculty of Public Administration, Pathum Thani University*

Received February 02, 2024 Revise April 24, 2023 Accepted 09 May, 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา (2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา (3) เสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล อำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า (1) การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเกษตร ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการพัฒนาสาธารณสุข ตามลำดับ (2)ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสร้างแรงบันดาลใจ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการส่งเสริมศักยภาพ พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเสริมสร้างขวัญ

กำลังใจ เป็นแบบอย่างในการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การมีส่วนร่วมของประชาชน, การพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

The research purposes were to (1) study the local development levels of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province; (2) analyze the transformational leadership and public participation affecting local development of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province (3) propose the guidelines for local development of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province. This was the quantitative and qualitative research. The population was the people aged 18 years and over, had voting rights in the municipalities of Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province. The quantitative research sample group was the 400 people and the research instrument was the questionnaire; the qualitative research sample group was the 20 people and the research instrument was in-depth interview form. The data analysis statistics were the frequency, percentage, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research findings were: (1) the local development of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province found the overall was at a high level; the descending mean were the aspect of educational development, the aspect of social development, the aspect of continuing the royal initiative, the aspect of tourism development, the aspect of development of tourism-religion-culture-traditions and sports, the aspect of natural resource conservation and environment, the aspect of agricultural development, the aspect of good governance, the aspect of security of life and property, the aspect of infrastructure development, and the aspect of public health development respectively; (2) The transformational leadership and public participation in in terms of building morale, participation in setting goals, participation in decision making, participation in change, being a good role model, and creating inspiration affected the local development of local government organizations in Pak Thong Chai District, Nakhon Ratchasima Province with statistical significance level .05; and (3) this research findings had recommendations for promoting the potential and developing transformational leadership in order to keep up with the changing environment, strengthen morale, be a role model for

local development and promote public participation for sustainable local development together.

Keywords: transformational leadership, public participation, local development.

บทนำ

ผู้นำเป็นบุคคลสำคัญที่จะขับเคลื่อนองค์กรหรือหน่วยงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายผู้นำจึงต้องตระหนักถึงภาวะผู้นำของตนเอง ซึ่งทฤษฎีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานให้มีโอกาสในการพัฒนาและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน (สุพัตรา วัชรเกตุ, 2557 : 44) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคม (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2555 : 32) ได้กล่าวว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่งไม่ว่าจะเป็นในเรื่องอารมณ์ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรม มาตรฐาน และเป้าหมายในระยะยาว รวมไปถึงเป็นกระบวนการกระตุ้นแรงจูงใจของผู้ตาม การตอบสนองความต้องการ และการดูแลผู้ตามในฐานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน นอกจากนี้ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงยังเป็นรูปแบบของอิทธิพลที่ผลักดันให้ผู้ตามประสบความสำเร็จมากกว่าความคาดหวัง (Northouse, 2004 : 169)

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเข้าร่วมในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหาเข้าร่วมในการเลือกวิธีการและวางแผนในการแก้ปัญหาเข้าร่วมในการดำเนินงานตามแผน และเข้าร่วมในการประเมินผลวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาไปสู่ความสำเร็จ (วรศรา สมทรัพย์ , 2556 : 35) การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นความจำเป็น ดังจะเห็นได้ว่าการกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็นเจ้าของชุมชนและเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้าง

การมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยนั้นเอง (อภิชาติ สถิตนิรามัย, 2555 : 12)

การพัฒนาท้องถิ่น เป็นขบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกันของประชาชนในสังคมนั้น ๆ ร่วมมือกันวางแผน ปฏิบัติการบางประการเพื่อการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น หรือส่วนรวม รวมไปถึงการร้องขอความช่วยเหลือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะองค์กรภาครัฐ (Louis Miniclier , 1956 : 3) การพัฒนาท้องถิ่น เป็นฐานความเป็นจริงของชีวิต สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากร และการนำหลักความเป็นจริงมาใช้ในการพัฒนาแล้วด้วยจะช่วยให้เกิดฐานที่มั่นคง แข็งแรง สามารถรองรับสังคมทั้งหมดได้อย่างสมดุลและยั่งยืน สำหรับกระบวนการที่ต้นที่สำคัญของการพัฒนาท้องถิ่นในประเทศไทยปัจจุบันจะเกี่ยวข้องกับการให้ท้องถิ่นเป็นตัวตั้งและกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (เทิดชาย ช่วยบำรุง , 2554 : 8)

อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ในการพัฒนาท้องถิ่นยังมีความจำเป็นต้องอาศัย ผู้นำที่มาร่วมการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสม และทันต่อสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน และการให้ความร่วมมือจากประชาชน ที่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เป็นการตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้การพัฒนานั้นเป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เนื่องจากในปัจจุบันบริบทต่างๆ ของท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงไป ไม่สามารถจะใช้แนวทางวิธีการ แบบเดิมอาจเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด ประการที่สำคัญอย่างยิ่งอย่างมีอาจละเว้นได้เลยก็คือ การจัดระบบความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ กระบวนการดังกล่าวจะอาศัยการดำเนินงานร่วมกันของประชาชนในท้องถิ่น

จากเหตุผลข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. 1 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง(ในเขตเทศบาล) อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 80,021 คน เป็นชาย จำนวน 39,002 คน หญิง จำนวน 41,019 คน (สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2565) คำนวนหา

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973: 727-728) จำนวน 400 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างมีสองขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยอาศัยสัดส่วน (stratified sampling) ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก (lottery sampling) จากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง(ในเขตเทศบาล) อำเภอปทุมธานี จังหวัด นครราชสีมา จนครบ 400 ตัวอย่าง

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 20 คน จำแนกเป็น ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง (ในเขตเทศบาล) อำเภอปทุมธานี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 10 คน และผู้นำท้องถิ่น จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) การแสวงหาโอกาส และกระบวนการที่ท้าทาย 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี 5) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 6) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การสานต่อแนวทางพระราชดำริ 2) การพัฒนาการศึกษา 3) การพัฒนาการเกษตร 4) การพัฒนาสังคม 5) การพัฒนาสาธารณสุข 6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 7) การพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา 8) การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 9) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 10) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวัดระดับความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.95 และ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็นสามตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี 5) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 6) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง และตอนที่ 3 เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การสานต่อแนวทางพระราชดำริ 2) การพัฒนาการศึกษา 3) การพัฒนาการเกษตร 4) การพัฒนาสังคม 5) การพัฒนาสาธารณสุข 6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 7) การพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา 8) การบริหารจัดการ

บ้านเมืองที่ดี 9) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 10) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ดังนี้ ขั้นที่1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อนำไปประกอบการขอเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยปฏิบัติงานภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ป้องกันการได้รับข้อมูลที่คาดเคลื่อน และขั้นที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 20 คน จำแนกเป็น ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง(ในเขตเทศบาล) อำเภอปทุมธานี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 10 คน และผู้นำท้องถิ่น จำนวน 10 คน ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลภาคสนามโดยการสังเกต สัมภาษณ์ และการจดบันทึก และการถอดเทป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ (1) ค่าความถี่ (2) ค่าร้อยละ (3) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ (4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis : MRA)

4.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลภาคสนามและการถอดเทปซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างสรุป ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และการจดบันทึก ซึ่งในการวิเคราะห์ผู้วิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรม ลักษณะการตอบคำถาม ภาษากาย ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าคำตอบนั้นมาจากความเข้าใจอย่างแท้จริงหรืออื่น

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง (ในเขตเทศบาล) อำเภอปทุมธานี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.75 รองลงมา ได้แก่ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.25 มีอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 38.25) รองลงมา ได้แก่ อายุ 18-30 ปี (ร้อยละ 29.75) และน้อยที่สุด คือ อายุ ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 9.25) มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป (ร้อยละ 36.75) รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. (ร้อยละ 30.25) และน้อยที่สุด คือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 15.75) มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท (ร้อยละ 34.00) รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 29.25) และน้อยที่สุด คือ รายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท (ร้อยละ 15.00)

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมธานี จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวม (n=400)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย	3.69	0.49	มาก	2
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	3.27	0.51	ปานกลาง	5
3. การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ	3.62	0.50	มาก	3
4. การเป็นแบบอย่างที่ดี	3.44	0.49	มาก	4
5. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ	3.87	0.53	มาก	1
รวม	3.58	0.21	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบึงทองชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.53) รองลงมา ได้แก่ การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.49) การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ ($\bar{X}=3.62$, S.D.=0.50) การเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=3.27$, S.D.=0.51) ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบึงทองชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถตั้งแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม (n=400)

การมีส่วนร่วมของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.36	0.47	ปานกลาง	3
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.53	0.49	มาก	2
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.34	0.50	ปานกลาง	4
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.57	0.50	มาก	1
5. การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย	3.23	0.61	ปานกลาง	6
6. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง	3.29	0.45	ปานกลาง	5
รวม	3.38	0.22	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบึงทองชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.57$, S.D.=0.50) รองลงมา ได้แก่ ด้านการร่วมปฏิบัติการ ($\bar{X}=3.53$, S.D.=0.49) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.47) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.50) ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}=3.29$, S.D.=0.451) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย ($\bar{X}=3.23$, S.D.=0.61) ตามลำดับ

4. การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม (n=400)

การพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การสานต่อแนวทางพระราชดำริ	3.71	0.46	มาก	3
2. การพัฒนาการศึกษา	3.92	0.49	มาก	1
3. การพัฒนาการเกษตร	3.60	0.50	มาก	6
4. การพัฒนาสังคม	3.73	0.48	มาก	2
5. การพัฒนาสาธารณสุข	3.25	0.54	ปานกลาง	10
6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.36	0.53	ปานกลาง	9
7. การพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา	3.69	0.53	มาก	4
8. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	3.58	0.56	มาก	7
9. การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.38	0.57	ปานกลาง	8
10. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.61	0.48	มาก	5
รวม	3.58	0.19	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=0.49) รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 3.73$, S.D.=0.48) ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ ($\bar{X} = 3.71$, S.D.=0.46) ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา ($\bar{X} = 3.69$, S.D.=0.52) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.61$, S.D.=0.48) ด้านการพัฒนาการเกษตร ($\bar{X} = 3.60$, S.D.=0.50) ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ($\bar{X} = 3.58$, S.D.=0.56) ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.38$, S.D.=0.57) และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.36$, S.D.=0.53) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.25$, S.D.=0.55) ตามลำดับ

5. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสร้างแรงบันดาลใจ ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

(n=400)

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	2.395	0.221		6.029	0.000
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย (X ₁)	0.002	0.019	0.006	0.121	0.904
การสร้างแรงบันดาลใจ (X ₂)	0.035	0.018	0.096	1.916	0.050*
การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ(X ₃)	0.021	0.019	0.056	1.093	0.275
การเป็นแบบอย่างที่ดี (X ₄)	0.038	0.019	0.100	1.978	0.049*
การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ (X ₅)	0.093	0.018	0.180	3.599	0.000*
การมีส่วนร่วมของประชาชน					
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X ₆)	0.079	0.019	0.123	2.929	0.004*
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (X ₇)	0.026	0.019	0.068	1.366	0.173
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X ₈)	0.018	0.019	0.022	0.439	0.661
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X ₉)	0.002	0.018	0.005	0.110	0.912
การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (X ₁₀)	0.089	0.021	0.175	3.428	0.000*
การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (X ₁₁)	0.076	0.020	0.119	2.812	0.015*

R = 0.645 , R Square = 0.501 , Adjuster R Square =.533

Std. Error of the Estimate = 0.173 F = 17.25646 , Sig = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ (X₅) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (X₁₀) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X₆) การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (X₁₁) การเป็นแบบอย่างที่ดี (X₄) และการสร้างแรงบันดาลใจ (X₂) ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา(Y) โดยพิจารณาจากค่า Sig 0.05 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดที่ 0.05 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.395 + 0.180(\text{การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ: } X_5) + 0.175(\text{การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย: } X_{10}) + 0.123(\text{การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ: } X_6) + 0.119(\text{การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง: } X_{11}) + 0.100(\text{การเป็นแบบอย่างที่ดี: } X_4) + 0.096(\text{การสร้างแรงบันดาลใจ: } X_2)$$

6. สรุปการวิจัยเชิงคุณภาพ

6.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปทุมชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้นำมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กร เนื่องจากการที่ผู้นำมีพฤติกรรมที่น่าเชื่อถือ เป็นแบบอย่างที่ดี มีการสร้างขวัญและกำลังใจ รวมไปถึงมีการพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่

ผู้ได้บังคับบัญชา และประชาชน จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชา และประชาชน เกิดความพยายาม การตระหนักรู้ และช่วยส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่น

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การตัดสินใจ การประเมินผล หรือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ช่วยส่งเสริมให้เกิดความรู้และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด

6.3 การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นคือการมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงท้องถิ่นไปในแนวทางที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งการพัฒนาในด้านต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยในหลาย ๆ ด้าน เพื่อพัฒนาท้องถิ่น เช่น ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ รองลงมา ได้แก่ การแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ การเป็นแบบอย่างที่ดี และ การสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรกัญญา เปรมสุข และคณะ (2562) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความซื่อสัตย์อย่างจริงใจ การเสริมสร้างอำนาจ การกระตุ้นให้ใช้สติปัญญา การมีสัญลักษณ์ การมีบาร์มี และการมีวิสัยทัศน์

โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย พบว่า ผู้นำชุมชนเป็นผู้นำทางความคิดในการพัฒนางาน และความสามารถของท่านให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย (challenging the process) (Hocker S.M. & Trofino J., 2003) หมายถึง ผู้นำที่ยอมรับและปฏิบัติ หรือดำเนินการอย่างท้าทาย กล้าเสี่ยงในการทดลองเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ ค้นหาขยายความคิด หรือหาแนวทางใหม่ๆ ที่ดีกว่าเดิมในการดำเนินการ โดยมีการเสริมแรงจูงใจภายในของผู้ร่วมงานให้เกิดความรู้สึกท้าทายต่อการคิดค้นสิ่งใหม่หรือเปิดรับสิ่งใหม่จากภายนอกเข้ามาปรับปรุงในองค์การอย่างสม่ำเสมอ ให้โอกาสในการปฏิบัติงานรวมถึงพฤติกรรมการเรียนรู้สิ่งใหม่ จากความผิดพลาดที่ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในงานเป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จในงานและอาชีพ

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ผู้นำชุมชนมีการประชุมชี้แจง หรือแจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นัฏฐกานต์ ทันทิ (2555) ที่พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก

1.3 ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ พบว่า คือ ผู้นำมีการแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในความสามารถของชุมชน ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อรกัญญา เปรมสุข และคณะ (2562) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความซื่อสัตย์อย่างจริงใจ การเสริมสร้างอำนาจ การกระตุ้นให้ใช้สติปัญญา การมีสัญลักษณ์ การมีบาร์มี และการมีวิสัยทัศน์

1.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า ผู้นำมีการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเท่าเทียมให้กับสังคม เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพศทางเลือก ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล (2561) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

1.5 ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ พบว่า ผู้นำมีการให้ความสำคัญกับประชาชนอย่างเสมอภาค เพื่อให้ประชาชนรู้สึกถึงการได้รับการยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ รพีพร ธงทอง (2561) ที่พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำแบบมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมา คือ ผู้นำแบบสร้างแรงบันดาลใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้นำแบบคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และ ระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมา ได้แก่ ด้านการร่วมปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วิษณุ หยกจินดา (2557) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2561) ที่พบว่า การมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือให้การดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นสำเร็จไปได้ด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วิชญ์ หยกจินดา (2557) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีส่วนร่วมในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีส่วนร่วม ในระดับมาก และสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตในชุมชน ภายใต้การดำเนินงานขององค์กรส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ประจวบ หนูเลี้ยง และคณะ (2559) ที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นตรงกันว่า การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมควรมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) การร่วมคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมดำเนินงาน 4) การร่วมติดตาม 5) การร่วมประเมินผล และ 6) การร่วมในผลประโยชน์ผลของการพัฒนารูปแบบเป็นรูปแบบที่ต้องดำเนินการเป็นกระบวนการขั้นตอนตาม องค์ประกอบ 6 ด้าน แต่ละด้านมีขั้นตอนกระบวนการ ด้านละ 6 ขั้นตอนย่อย การประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นด้วยกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกองค์ประกอบ และจากผลการประเมินความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยแบบสอบถามพบว่า มีระดับความคิดเห็นด้วยกับองค์ประกอบในรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล และสภาพ ปัญหา รวมไปถึงอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วสันต์ จันทอร (2560) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและ ประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย พบว่า หน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ M.Ssshkin (1982 : 110-113) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (participation in goal setting) หมายถึง การปฏิบัติร่วมกันทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับผู้บังคับบัญชา ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเปลี่ยนแปลงและเสนอแนวคิดและวิธีการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ Marcus B. Lane (2006) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนแก้ปัญหา คือ ตัวปัญหา ความรู้ในการนำไปปฏิบัติ แนวทางในการวางแผนและตัดสินใจและการพิจารณาถึงความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม

3. การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิสร์ ยืนยง (2561) ที่พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสงบสุข อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวม อยู่ในระดับ มาก และการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า บริการ อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

3.1 ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ พบว่า หน่วยงานมีการวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง รวมไปถึงมีการทำความเข้าใจและความเข้าใจการจัดการน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ 1.ประสานและบริหารจัดการน้ำตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อปี 2538 เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ 2.พัฒนาชุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง 3.พัฒนาชุมชนและสังคมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเข้าใจเรื่องการใช้ น้ำ และ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า

3.2 ด้านการพัฒนาการศึกษา พบว่า หน่วยงานมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการประกอบการเรียน การศึกษา รวมไปถึงเป็นเครื่องมือของชุมชนและประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของธนิสร์ ยืนยง (2561) ที่พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสงบสุข อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวม อยู่ในระดับ มาก และการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า บริการ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.3 ด้านการพัฒนาการเกษตร พบว่า หน่วยงานมีการให้การสนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของธนิสร์ ยืนยง (2561) ที่พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครนายก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความ เข้มแข็ง พัฒนาและส่งเสริมความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสงบสุข อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวม อยู่ในระดับ มาก และการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า บริการ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.4 ด้านการพัฒนาสังคม พบว่า หน่วยงานมีการพัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของ เด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และมีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ รัชฎากร วิจิตรกุล (2559) ผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญว่าเป็นปัญหาและความต้องการของชุมชนที่ต้อง ได้รับการแก้ไข เพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนาชุมชนของประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเมือง (2) ด้านสังคม (3) ด้านเศรษฐกิจและ(4) ด้านวัฒนธรรม ซึ่งทุกด้านล้วนมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนภาพรวมทุกด้านเป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานที่ประชาชนต้องการ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมอย่างแท้จริง โดยอาศัยความร่วมมือของ ประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

3.5 ด้านการพัฒนาสาธารณสุข พบว่า ประชาชนมีการเข้ารับการตรวจสุขภาพหรือการรับ บริการทางด้านสาธารณสุขอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ธนิศร ยืนยง (2561) พบว่า การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความ เข้มแข็ง พัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ให้สังคมมีความสงบสุข อยู่ในระดับมาก การส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวม อยู่ในระดับมาก และการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า บริการ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.6 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า เอกชนมีการประสานและสนับสนุนความร่วมมือ กับภาครัฐ เพื่อสนับสนุนเครื่องมือ และเครื่องจักรกลในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เฉลิมศักดิ์ สนิทผล และคณะ (2561) ที่พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเค็้อ อำเภอ ไผ่ศาลี จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับแรก คือ ด้านไฟฟ้าสาธารณะ รองลงมา คือ ด้านถนนสาธารณะ ด้านระบบ ประปา

3.7 ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัด นครราชสีมา คือ หน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาชุมชน และมีการจัดกิจกรรมแข่งขัน กีฬาต่าง ๆ แก่ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อุทัยวรรณ ภูเทศ (2562) ที่พบว่า ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดหนองโพ จังหวัด นครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางการยกระดับการพัฒนาศักยภาพการ จัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัดหนองโพ ควรมีรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการส่งเสริม การท่องเที่ยวให้มีความสมดุลในมิติทางวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การจัดการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

3.8 ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พบว่า หน่วยงานมีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วุฒิพงษ์ มีบุญ (2556) พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนาเมือง ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ และด้านการพัฒนาระบบบริหาร

3.9 ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า หน่วยงานมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดรอบชุมชน และบริเวณที่มีความเสี่ยง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ 1.ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติและภัยพิบัติต่างๆ 2.ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย 3. ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่สำคัญ โดยสร้างความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 4.สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจร

3.10 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า หน่วยงานมีการจัดการแก้ไขปัญหา มลพิษ/มลภาวะ และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เกตุสุตา โกคานิตย์ และ กีฬา หนูยศ (2561) ที่พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อ บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโอกาสวันสำคัญต่างๆ บทบาทของ เสริมและสนับสนุนให้ประชาชนใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเพาะปลูก และมีบทบาทส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง มลภาวะและมลพิษต่างๆ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ด้านการแสวงหาโอกาสและกระบวนการที่ท้าทาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้นำชุมชนนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้พัฒนาชุมชน ในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา หรือนำมาแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานต่างๆ ว่ามีลักษณะแบบใด เหมาะสมกับกลุ่ม

บุคคลใด และทำการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับประชาชนในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมาได้อย่างรวดเร็ว และได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงความสามารถ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการแสดงออกทางความสามารถ เช่น เวทีการแสดงความสามารถ เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน รวมไปถึงจะส่งเสริมให้ความเชื่อมั่นและความกล้าแสดงออกให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี โดยผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการแสดงออกถึงความเหมาะสม ทั้งทาง กริยา วาจา บุคลิกภาพ รวมไปถึงทัศนคติ และค่านิยม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในชุมชน และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างประชาชนและผู้นำชุมชน

ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมและชมเชยประชาชนที่ทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น เวทีคนเก่ง คนดี เพื่อชื่นชมประชาชนที่ทำความงามความดีแก่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนรู้สึกได้รับกำลังใจพร้อมที่จะดำรงตนเป็นคนดีของสังคมต่อไป

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง เพื่อให้สามารถทราบถึงปัญหาที่แท้จริง รวมไปถึงได้ทราบความต้องการของประชาชน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีการหันมาใส่ใจถึงปัญหา ยาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในชุมชน เพื่อให้ประชาชนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเฝ้าระวังปัญหาด้านยาเสพติด ซึ่งหน่วยงานสามารถจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีการตระหนักถึงข้อเสียที่เกิดขึ้นจากปัญหายาเสพติด รวมไปถึงมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของยาเสพติด เพื่อไม่เอาตัวเองไปเกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสิทธิประโยชน์ของประชาชน ให้สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของตนเองให้กับประชาชนอย่างหลากหลาย เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษา และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ที่มีความสำคัญต่อชุมชน รวมไปถึงมีความตรวจสอบและติดตามการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ภายในชุมชนให้คงอยู่คู่ชุมชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตาม รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการกำหนดปริมาณการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติในการพัฒนาชุมชน ให้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างประชาชนกับหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลใหม่ ๆ ที่ตนเองรับทราบ ซึ่งอาจจะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน หรือหน่วยงานควรมีการเพิ่มช่องทางที่จะสามารถส่งเสริมให้ประชาชนสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ เสนอให้กับหน่วยงาน เช่น การตั้งกล่องรับข้อมูลข่าวสารตามสถานที่สำคัญ

3. การพัฒนาท้องถิ่น

ด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดการศึกษาโครงการตามแนวพระราชดำรัส ที่มีความเกี่ยวข้องกับกับการประสานและบริหารจัดการน้ำในชุมชน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับชุมชน เพื่อบรรเทาปัญหาและป้องกันปัญหาด้านอุทกภัยที่เกิดขึ้นกับชุมชนอย่างเป็นระบบ

ด้านการพัฒนาการศึกษา โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนเข้ารับการศึกษางานการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมคุณภาพทักษะและศักยภาพของเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพและทักษะตามมาตรฐานสากล

ด้านการพัฒนาการเกษตร โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมพัฒนาให้เกิดประชาชนภายในท้องถิ่นเกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ทำการเกษตร หรือเกิดการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครการเกษตรให้เกิดขึ้นภายในชุมชน และขยายไปจนถึงระดับระหว่างชุมชน เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในด้านการเกษตร

ด้านการพัฒนาสังคม โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการประกาศเกียรติคุณให้แก่ประชาชนผู้เป็นแบบอย่างที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นการประกาศเกียรติให้ผู้แก่ประชาชนผู้ที่มีคุณูปการ และเป็นผู้ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดนครราชสีมา ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน

ด้านการพัฒนาสาธารณสุข โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดตั้งกองทุนและควรมีการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการใช้ระบบสาธารณูปโภค

อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจและมีการใช้สาธารณูปโภคให้เกิดประโยชน์ และมีความคุ้มค่า และสามารถบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นในอนาคต

ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณี และกีฬา โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จัดอบรมให้กับผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในด้านการประกอบธุรกิจให้มีความซื่อสัตย์สุจริตแก่ผู้บริโภค และมีการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มกันระหว่างผู้ประกอบการเพื่อการแลกเปลี่ยนในการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ

ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ก่อให้เกิดการยกระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการจากหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยภายในชุมชน

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา มีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ในเรื่องการบริหารจัดการระบบการจัดการขยะมูลฝอย รวมไปถึงมีการส่งเสริมให้ประชาชนแยกขยะภายในครัวเรือน เพื่อสร้างวินัยในการแยกขยะให้กับเด็กและเยาวชน และหน่วยงานควรมีเพิ่มถังขยะให้กับชุมชนตามจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการนำข้อเสนอแนะที่ได้จากประชาชนไปใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเข้าถึงปัญหาที่แท้จริง เพื่อให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่มีความชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนไม่คลุมเครือ และมีความต่อเนื่อง และมีการลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น

3. โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีนโยบายส่งเสริมการฝึกอบรม สัมมนา ร่วมกันระหว่างกลุ่มประชาชนและองค์กร เพื่อให้ขมึ้นความรู้ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการเก็บรวบรวมให้มากขึ้น เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมและมีความแม่นยำมากขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลความสำเร็จของการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อผลการศึกษาวิจัยในการจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีความเหมาะสม และก่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อประชาชน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

3. ควรมีการศึกษาโดยการขยายกลุ่มตัวอย่างให้เกิดความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น สำนักงานเขต จังหวัด เพื่อให้ทราบข้อมูลอย่างหลากหลายและเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชน

4. ควรวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น แบบเชิงลึก และวิธีการ แต่ในพื้นที่ ที่แตกต่างกันออกไป เพื่อศึกษา ข้อดี ข้อเสีย เปรียบเทียบเพื่อจะได้นำข้อดีของแต่ที่มาประยุกต์ใช้ และป้องกัน ข้อเสียที่อาจจะเกิดขึ้น

บรรณานุกรม

เกศสุตา โภคานิตย์ และ กีฬา หนูยศ. (2561). บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองคการ บริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ 5 ฉบับพิเศษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

เฉลิมศักดิ์ สนิทผล, ศาตนันท์ ทรัพย์รวงทอง และศิริชัย เพชรรักษ์. (2561). ความคาดหวังของประชาชน ด้านโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเคี้ยว อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 1 (1), 27-36.

เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2554). ภูมิปัญญาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย พัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.

ธนิศร ยืนยง. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. 5 (2), หน้า 119-132.

นัฐกานต์ ทันทิ. (2555). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนายกองค์การบริหารส่วน ตำบลในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ประจวบ หนูเลี้ยง, เด่น ชะเนติยง, และนวลพรรณ วรรณสุธี. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา แบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง. วารสารปาริชาติ, 28(2).

พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล. (2561). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเทศบาล ตำบลบางเตย อำเภอสำเภา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์. สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณ ภูมิ.

รพีพร ธงทอง. (2561). ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น. วารสารวิจัยและ พัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 13(45).

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2555). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : วีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.

- รัฐภากร วินิจกุล. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบล คลองลานพัฒนา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- วิศรดา สมทรัพย์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วสันต์ จันทจร. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง จิก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นโยบาย สาธารณะ. วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชญ์ หยกจินดา. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับ ไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วุฒิพงษ์ มีบุญ. (2556). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล วังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2565). สถิติจำนวนประชากร. ออนไลน์ ค้นจาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view>
- สุพัทธา วัชรเกตุ. (2557). ผู้นำ : ในยุคการเปลี่ยนแปลง. วารสารพยาบาลทหาร บก.
- อภิชาติ สถิตินิรามัย. (2555). รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน. เชียงใหม่ : แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดีสถาบันศึกษานโยบาย สาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรรถัญญา เปรมสุข, วรกาญจน์ สุขสดเขียว, ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2562, มกราคม - มิถุนายน). ภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานนิเทศในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1. หน้า 68-85.
- อุทัยวรรณ ภูเทศ. (2562). แนวทางการยกระดับการพัฒนาศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดหนองโพ จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์, 6(2), 96-104.
- Hocker S.M. & Trofino J. (2003). Transformational Leadership : Development of a Model of Nursing Case Management by the Army Nurse Corps Nursing Case Management. 8(5), 208-213.
- M. Ssshkin. (1982). A Manager's Guide to Participative Management. New York: AMA. Membership Publications Division.
- Marcus B. Lane. (2006). Public Participation in Planning: An Intellectual History. Journal Australian Geographer, 36(3).

Miniclier, Louis. (1956, December). Community Development Defined. **The Community Development Review of I.C.A.** 3.

Northouse , P. G. (2004). **Leadership: Theory and Practice**. California: Sage Publications.

Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.